

Kjell Espmark, Vintergatan. Norstedts förlag.

När akademiledamoten, poeten och författaren Kjell Espmark återkommer med en ny diktsamling, gör han det med en polyfoni av röster från årtusendens kända och obekanta ögonblick. Varje människoliv, skriver han, är en epifani av mänsklig klarsyn. En förgången röst som talar till de ännu levande.

I hundra dikter låter han människor från olika tider komma till tals med sina egna berättelser och bokslut av sina liv.

Diktsamlingens ramverk knyter an till den så kallade ”Grekiska antologin”, en samling av poem och gravskrifter från antikens östra Medelhavsområde. Denna samling, som översattes under förr århundradet har inspirerat åtskilliga författare som Edgar Lee Masters, Ezra Pound och Olof Lagercrantz. Kjell Espmark, som i sitt författarskap skildrat såväl folkhemmets som västerlandets historia, använder denna klassiska antologi som inspirationskälla att sammanfatta och summera sitt eget författarskap. Tillvaron genomsyras av årtusendes röster, som för ett ögonblick skådat livet sådant det här. Mestadels möter vi människor som alltför sent kommit underfund med våldets triumf:

*”Ett vet jag: att jag alltjämt söker
den som skrev om den härliga döden.
Jag har sparat den här lilla kniven,
För att skära tungan ur hans mun”.*

Ibland bryter dock kärleken och sensualiteten igenom:

*”Allt jag minns är de minuter
då vi älskade för att skapa en son”.*

Obönhörligt pressar sig dessa röster från forntid fram till vår egen tid. Självmordsbombaren, indian i Amazonas skövlade regnskog; alla ger de röst åt det mänskliga vansinnets förstörande kraft. Med sina påträngande ord vädjar de till besinning

Se upp mot stjärnhimlen! Tänk dig varje ljuspunkt som en människas sista berättelse. En gravskrift, ett eftermäle av livets innebörd. Mestadels om våld och förtryck. Någon gång av kärlek och närhet. Ibland lyser stjärnor med ett klarare och varmare sken trots Vintergatans avlägsna kyla.

Kjell Espmark är poeten som blir historiker och uttolkare av människans livsöde. Stillsam, uppriktig och närgången.

Jakob Carlander

Bildtext: Akademiledamoten Kjell Espmark sammanfattar sitt författarskap i ljuset av oändlig rymd och forntidens gravskrifter.

Ingress: Den grekiska antologin är en samlings dikter som går tillbaka till 600 talet före Kristus. Kjell Espmark använder deras språk för att skapa en stjärnhimmel över människans livsöde.